Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

"Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 180. Brașovŭ, Mercurĭ 17 (29) Augustŭ 1888.

Brașovŭ, 16 Augustŭ st. v. 1888.

Italia face pregătirĭ de rĕsboiu maritimŭ. Escadra italiană ce se află în Gaeta unde își făcea exercițiile de manevrare, primì deodată în ḑiua de 21 l. c. ordinŭ dela ministeriu sĕ întrerupă manevrele și sĕ se pregătéscă de plecare aprovisionându-se cu cărbunĭ și cu de ale mâncărei.

Cele mai marĭ corăbii cuirassate ale lumei ca „Dandolo“, „Italia“, „Duilio“ și „Lepanto“ se află în acéstă escadră, care avea sĕ plece în 25 l. c. din portulŭ „Augusta“ sub comanda admiralului Lovera spre Neapole și Messina.

Se ḑice, că acéstă escadră e destinată a merge în Levantă, dér unde în specialŭ? In Asia mică, în Siria séu chiar la litoralul african?

Mare sensație a produsŭ împrejurarea, că aceste mĕsurĭ maritime ale Italiei s'au luatŭ imediatŭ după întâlnirea ministrului președinte Crispi cu principele Bismarck la Fridrichsruhe, și că pe când admiralulŭ italianŭ primì ordinulŭ de-a pregăti corăbiile italiane pentru lungulŭ drumŭ în Levantă, d-lŭ Crispi se întórce cu cea mai mare grabă în Italia, cu tóte că aicĭ nu se întâmplase nimicŭ ce-ar justifica acéstă grabă.

Vrêndŭ, nevrêndŭ trebue omulŭ se crédă, că ordinele date escadrei italiane stau în legătură cu conferența dela Friedrichsruhe, și precum ni se telegrafiéză acéstă împregiurare a produsŭ óre-care nelinișce în cercurile politice din Berlinŭ, carĭ se aștéptă chiar la evenimente surprinḑĕtóre.

Nu cumva, are de gândŭ Italia sĕ atace Tripolis, séu sĕ facă vre-o altă demonstrațiune spre a preveni unŭ atacŭ eventualŭ alŭ Franciei cu privire la drepturile Italienilorŭ în Tunis? Orĭ dóră s'au spăriatŭ Italienii de mobilisarea corăbiilorŭ de reservă ale marinei francese?

E greu a gâci ce planŭ are guvernulŭ italianŭ. Destulŭ că desfășurarea puterilorŭ sale maritime insuflă deja marĭ îngrijirĭ pentru pace, deși nu-i vine nimĕrui a crede, că se va nasce unŭ rĕsboiu între Italia și Francia, pentru Massauah orĭ Tunis.

Tótă lumea e curiósă sĕ védă la ce țintesce noulŭ planŭ alŭ guvernului italianŭ. Ḑiarele rusescĭ esplică visita lui Crispi la Friedrichsruhe chiar într'unŭ sensŭ, care ar eschide o înțelegere comună a Germaniei cu Italia în contra Franciei. Italienii, ḑicŭ foile rusescĭ, nu suntŭ mulțămițĭ cu politica esterióră a lui Crispi și cu atitudinea sa față cu Francia și de aceea s'a grăbitŭ elŭ a merge la Friedrichsruhe, spre a face ca atențiunea Italiei sĕ se concentreze în altă direcțiune.

„Novoie Vremea“ susține, că în Viena se esageréză importanța visitei lui Crispi; dér ea nu va avé nicĭ o influință seriósă asupra mersului evenimentelorŭ europene, ci celŭ multŭ va contribui la întărirea posițiunei ministerului actualŭ italianŭ.

De altă părere este ḑiarulŭ „Novosti“. Elŭ susține că liga de pace plănuesce ceva în ascunsŭ și că întâlnirile între Bismark, Crispi și Kalnoky dovedescŭ că liga de pace desvóltă o viuă activitate.

Póte că asemenĭ considerațiunĭ au datŭ nascere faimei, că la Friedrichsruhe a fostŭ vorba de-o „împărțire a Mărei mediterane.“ In totŭ casulŭ ceva se cóce în ascunsŭ și cine scie de unde va sări cea dintâiu scânteiă, care va da focŭ colosalului materialŭ esplosibilŭ grămăditŭ în tóte părțile.

Cine va fi urmașulŭ lui Trefort?

Incă nicĭ nu se reciseră bine osămintele reposatului ministru de instrucțiune, și foile de dincolo și de dincóce de Laita și aduseră scirĭ despre urmașulŭ lui Trefort. Așa o telegramă, ce'i s'a trimisŭ din Budapesta ḑiarului „Neues Wiener Tagblatt“, spune că clericalii arŭ voi se se numéscă în loculŭ lui Trefort fostulŭ guvernatorŭ din Fiume și actualul maresal alŭ curții contele Szapáry Géza, a cărui soție Teresia stă în strinse legăturĭ cu clericalii conservativĭ. Idea acestei candidaturĭ s'a conceputŭ încă pe când Trefort era greu bolnavŭ. Tisza nicĭ-odată n'a fostŭ pentru acéstă candidatură deși pentru elŭ este de o mare însĕmnătate. Candidatulŭ sĕu sĕ ḑice c'ar fi vicepreședintele camerei magnațilorŭ și comitele supremŭ alŭ Comit. Szepes, contele Albin *Csáky*. Acesta a fostŭ îmbiatŭ de mai multe orĭ cu portofoliulŭ ministerialŭ. De-asemenea e vorba și de contele Iosifŭ *Zichy*, care e înruditŭ cu familia lui Tisza.

In ce privesce pe Albert *Berzeviczy*, secretarulŭ de statŭ de acum, nu se crede că elŭ va puté fi următorulŭ lui Trefort, căcĭ omŭ tinerŭ fiindŭ nu se pricepe la aceea, ca sĕ-și creeze óre-care partidŭ în dietă. Cu tóte astea afacerile ministerului de culte și instrucțiune le va conduce elŭ câtva timpŭ și depinde dela urmașulŭ lui Trefort, că mai remâné-va elŭ în postulŭ de secretarŭ de statŭ orĭ ba? Décă va fi numitŭ Szapáry, posiția lui e amenințată, ér décă Csáky va ocupa loculŭ lui Trefort, atuncĭ se crede, că rĕmânarea lui în postŭ este sigură.

In cestiunea limbei.

„Egyetértés“ dela 27 Augustŭ, înregistrândŭ scirea, că tinerii Maghiarĭ din Neuhäusel (Novezamki, Érsekujvar) carĭ suntŭ assentațĭ în armată, suntŭ provocațĭ a se presenta la regimentŭ prin hârtii compuse în limba *germană și slavă*, face următórea semnificativă observațiune:

„Scimŭ, ce e dreptŭ, că cei dela miliția nu-și pré batŭ capulŭ sĕ scie unde-lŭ dóre pe Maghiarŭ, dér chiar interesulŭ lorŭ propriu ar cere celŭ puținŭ ca ei sĕ nu împedece esecutarea ordinului lorŭ, comunicândŭ cu Maghiarii (par' că tinerii dela Novczamki suntŭ totŭ Maghiarĭ! — R. G.) într'o limbă necunoscută. Décă în urma acésta tênĕrulŭ obligatŭ la serviciul militar nu se presentéză la terminulŭ, când a fostŭ citatŭ, lorŭ înși-le au a-și ascrie acésta și în loculŭ celui „fugitŭ“ potŭ sĕ aresteze atuncĭ pe acela, care trimite tinerilorŭ maghiarĭ citațiunĭ scrise în limba germană și slovacă.“

Acésta ne aduce aminte de proverbulŭ: „ḑî-i mamă gușată, ca sĕ nu-țĭ apucă a ḑice“. Par'că Ungurii o facŭ mai bine cu ungurésca lorŭ decâtŭ Nemții din armată cu nemțésca. P'aicĭ se întêmplă că 'i se vinde și casa bietului țeranŭ fără sĕ scie de ce pentrucă n'a înțelesŭ nimicŭ din hârtiile ungurescĭ ce i s'au înmânatŭ.

DIN AFARĂ.

Din Constantinopolŭ sosesce scirea, că în ministeriulŭ de-acolo se vorŭ face schimbărĭ. *Munir-pașa*, actualmente ministru de interne, va fi numitŭ ministru de finance, ér loculŭ sĕu îlŭ va ocupa *Djevdet-pașa*, ministrulŭ de justiție de acum; *Riza-pașa* va fi numitŭ ministru de justiție și culte. Chiar și în ministerulŭ de esterne se vorŭ face schimbărĭ; ba după cum se vorbesce și posiția marelui visirŭ *Kiamil* este amenințată. *Osman-pașa* sĕ fi convinsŭ pe sultanulŭ, că marele vizir în afacerea Massauahului precum și în trebile finanțelorŭ, a împrumutului și cea a căilorŭ ferate orientale din Rumelia, nu s'ar fi purtatŭ cu destulă energiă. Sultanulŭ *Abdul-Hamid* sĕ se fi și hotărîtŭ a-și lua unŭ altŭ mare vizirŭ în loculŭ lui Kiamil.

Ḑiarulŭ „Riforma“ din Roma speréză, că întrevederea miniștrilorŭ *Krispi* și *Kalnoky* va face odată pentru totdéuna finitŭ comentarelorŭ ce s'au scrisŭ asupra întâlnirei din Friedrichsruhe. Prin întâlnirea dela Eger s'a constatatŭ, că *Italia și Austro-Ungaria suntŭ de o părere* cu privire la diferitele cestiunĭ ce preocupă Europa. Din amêndouĕ întrevederile, încheie „Riforma“, nu va resulta nimicŭ despre ce ar avé a se plânge Europa.

*

Mobilisarea de probă a câtorva *corăbii cuirassate francese* în portulŭ dela Toulon a produsŭ în Italia câtŭ și în Germania órecare neliniște. E vorba adecă de a se pune optŭ corăbii cuirassate din reservă în stare de manevrare spre a face unŭ esercițiu de ḑece ḑile la insulele Hyeres. Nu înțelegemŭ dér de ce se fi produsŭ acéstă mobilisare de probă atâta nelinisce!

*

Corespondentulŭ ḑiarului „N. Fr. Presse“ a avutŭ la Eger o mică convorbire cu *secretarulŭ contelui Kalnoky, contele Vydenbruck*. Acesta ḑise că întâlnirea miniștrilorŭ este unŭ actŭ de curtoasiă și unŭ semnŭ, că bunele raporturĭ dintre Italia și Austria continuă. In urma călĕtoriei regelui Umberto la manevre, Crispi se grăbi a se reîntórce la Roma și nu mai putŭ face contelui Kalnoky visita în Viena; de aceea s'a făcutŭ întâlnirea la Eger. Nu s'au luat înțelegerĭ și hotărîrĭ politice și nicĭ cestiunea de Masauah, nicĭ conflictulŭ italiano-francesŭ n'au fostŭ obiectulŭ convorbirilorŭ în Friedrichsruhe. Alianța triplă este însĕ aḑi mai strînsă și mai tare ca vreodată.

SCIRILE ḐILEI.

Etă și *programulŭ* Comitetului arangiatorŭ alŭ adunărei *Societății pentru fondŭ de teatru românŭ*, ce se va ține la 15 și 16 Septemvre în Lugoșŭ: In ajunulŭ adunării generale, se va ține o séră de cunoscință în otelulŭ „Concordia“ cu óspeții sosițĭ. In ḑiua următóre, la 15 Septemvre, se va asculta liturghia în biserica gr. or. și gr. c., apoi va urma deschiderea adunării generale, cu formalitățile obicĭnuite și conformŭ programei statorite de comitetulŭ Societății; după améḑŭ comisiunile alese vorŭ lucra; séra se va da o representațiune teatrală și concertŭ, după care va urma cina comună în „Concordia.“ A doua ḑi se va ține a doua ședință a adunării, după care va fi unŭ banchetŭ ér după banchetŭ se va asculta emularea corurilorŭ vocale din poporŭ și unŭ juriu va împărți premiile. Serbările se vorŭ încheia séra printr'unŭ balŭ.

* * *

Procesulŭ de pressă alŭ revistei „*Romaenische Revue*“ se va pertracta la 30 Augustŭ înaintea tribunalului cu jurațĭ din Aradŭ. Autorulŭ articolului încriminatŭ este, după cum scimŭ, d-lŭ *Stefanŭ Albu*, învĕțătorŭ în Reșița.

* * *

Din Bucovina sosesce trista scire, că deputatulŭ românŭ *Isidorŭ de Zotta*, președintele districtului Sucéva, a rĕposatŭ în 25 l. c. în acelașŭ orașŭ. Elŭ a fostŭ representantulŭ comunelorŭ rurale Rădăuțĭ-Sucéva și a făcutŭ parte în parlamentŭ din clubulŭ centrului dreptŭ.

* * *

Cetimŭ în „Românulŭ“: Ni se spune într'unŭ modŭ sigurŭ, că *M. S. Regina României* lucréză acuma la o *piesă teatrală*, alŭ cărui subiectŭ l'a luatŭ din timpulŭ cruciatelorŭ.

* * *

La înmormântarea ministrului *Augustinŭ Trefort* ținŭ, după binecuvêntarea cadavrului în vestibululŭ academiei ungurescĭ, canoniculŭ *Fraknoi*, secret. gen. alŭ academiei, unŭ *discursŭ* din care estragemŭ următorulŭ pasagiu caracteristicŭ: ....Și Provedința a binecuvêntatŭ străduințele tale. Pe când bărbații gloriosĭ, carĭ înainte de tine se însuflețiau de-acele scopurĭ, n'au pututŭ decâtŭ sĕ pregătéscă terĕmulŭ, séu sĕ pună pietrile fundamentale, ție țĭ-a fostŭ dată de-a deveni *marele architectŭ alŭ edificiului culturei naționale;* pentru-că ideilorŭ tale înalte și zelului tĕu, înflăcăratŭ, i-a statŭ la disposiția unŭ șirŭ fórte lungŭ de anĭ, *mijlócele puterei*. Cu ajutorulŭ acestei puterĭ curagiulŭ tĕu, ce nu cunoscea desperare și puterea ta de activitate neobosită au creatŭ nisce institutiunĭ, carĭ pe lângă aceea că au pusŭ la locŭ ceea ce s'a fostŭ negligiatŭ sute de anĭ, pórtă în sine condițiunile unei puterĭ de viĕță seculare. De aceea mulțămimŭ Provedinței că te-amŭ pututŭ poseda....“ — Viitorulŭ va arăta ce felŭ de architectŭ a fostŭ Trefort și décă nu cumva a clăditŭ cea clăditŭ numai pe năsipŭ.

* * *

Concertulŭ de Sâmbătă alŭ d-lui L. *Wiest*, profesorŭ la Conservatorulŭ din Bucurescĭ, datŭ în sala Otelului Nr. I de aicĭ, nu a fostŭ cercetatŭ așa precum a meritatŭ. D-lŭ Wiest scie sĕ producă cu violina sa efecte surprinḑĕtóre și cu tóte că este deja fórte înaintatŭ în etate, nu șĭ-a pierdutŭ încă vioiciunea și elanulŭ tinerețelorŭ în predarea celorŭ mai grele piese. Fragmentele din opera

„Faust“, piesa „Stéua României“ şi mai alesŭ „Doina“ şi „Sêrba“ le-a esecutatŭ veteranulŭ artistŭ c'o facilitate şi bravură estraordinară şi a şi fostŭ întêmpinatŭ cu cele mai vii aplause.

* *

In 26 l. c. a muritŭ secretarulŭ camerei comerciale din Braşovŭ, advocatulŭ *Ioanŭ Hintz*, în etate de 73 anĭ. Rĕposatulŭ a fostŭ unulŭ din cei mai activĭ şi capabilĭ bărbaţĭ ai Saşilorŭ de aicĭ. Elŭ s'a distinsŭ în deosebĭ prin scrierile sale eminente în cestiunĭ industriale şi economice, precum şi ca bunŭ juris-consultŭ. Camera comercială pierde într'însulŭ o putere greu de înlocuitŭ.

* *

Se dice, că *închisórea de statŭ din Vaţŭ* se va strămuta la *Seghedinŭ*, unde se va construi pentru scopulŭ acesta unŭ nou edificiu.

* *

In 23 l. c. a fostŭ mare *focŭ în Sebeşŭ* tocmai în suburbiulŭ românŭ. Au arsŭ vr'o 50 de gazde. Causa incendiului nu e cunoscută.

* *

Se anunţă din Cluşiu, că intendantulŭ teatrului naţionalŭ de-acolo a cerutŭ sĕ se mărĕscă subvenţia teatrului spre a se puté susţiné *o operă stabilă în Cluşiu*. — Timpulŭ, dice ironice „S. T.,“ e bine alesŭ, căcĭ ce mai importă câteva mii de florinĭ, când se facŭ datorii cu milióne?

* *

In Aghirişŭ aprópe de Cluşiu unŭ locuitorŭ din Budapesta a înfiinţatŭ o fabrică de *ipsos* (ghipsŭ) cu unŭ capitalŭ de 50.000 de fl. Fabrica sĕ dice, dispune de unŭ isvorŭ bogatŭ de materialŭ brutŭ.

* *

Despărţĕmêntulŭ I, alŭ Braşovului şi Treiscaunelorŭ, *alŭ Associaţiunei transilvane* îşĭ va ţiné adunarea generală Duminecă în **28 Augustŭ st. n.**, ér nu în 22 Augustŭ, precum din eróre s'a publicatŭ în nr. 178 alŭ fóiei nóstre.

* *

Congresulŭ de dreptŭ comercialŭ din Berna se deschide sĕptĕmâna viitóre. România este representată la acestŭ congresŭ de către d. *Al. Degrea*, consilierŭ la Curtea de Casaţiă.

* *

Unulŭ din ţĕranii din România, carĭ au fostŭ *muşcaţĭ de lupulŭ turbatŭ* din judeţulŭ Putna, a muritŭ în spitalulŭ Brâncovenescŭ din Bucurescĭ. Ceilalţĭ 13 ţĕranĭ se află multŭ mai bine şi mergŭ spre vindecare.

* *

Agiulŭ în România a scădutŭ la 5%, câteva lunĭ înainte de asta era 14 şi chiar 17%.

Delimitarea graniţelorŭ.

Circulara ministrului afacerilorŭ streine din România adresată d-lorŭ prefecţĭ a-i judeţelorŭ limitrofe cu Austro-Ungaria.

Domnule prefectŭ!

Departamentulŭ meu a primitŭ de câtva timpŭ mai multe plângerĭ din partea proprietarilorŭ séu arendaşilorŭ de moşii situate pe frontiera ţĕrei despre Austro-Ungaria, vĕdêndŭ că noua liniă a frontierei nu se potrivesce în multe părţĭ cu limitele trase prin actele, planurile şi alte documente ce posedŭ, ei au credutŭ că se compromite dreptulŭ de proprietate séu posesiune asupra bucăţilorŭ de pămêntŭ carĭ le-au stăpânit şi carĭ rĕmânŭ dincolo de hotarŭ.

Dorindŭ a face sĕ dispară orĭ ce nedumerire în acéstă privinţă, nu credŭ de prisosŭ a vĕ reaminti cuprinsulŭ art. X şi XI din convenţiunea de dilimitare între România şi Austro-Ungaria încheiată anulŭ trecutŭ.

Art. X. Se înţelege, că presenta convenţiune nu póte aduce prejudicii drepturilorŭ private actuale ale proprietarilorŭ acelorŭ imobile, carĭ trecŭ, în totalŭ séu în parte, dintr'o ţĕră într'alta în ceea ce se atinge de drepturile de posesiune şi de liberă disposiţiune ale acestorŭ imobile.

Cu tóte acestea, orĭ de câte orĭ unŭ imobilŭ de categoria acésta ar trebui sĕ trécă în mânile unui nou proprietarŭ prin vêndare, schimbŭ, donaţiune séu legatŭ, statulŭ pe teritorulŭ căruia se află situatŭ imobilulŭ va avea unŭ dreptŭ de preemţiune şi va putea sĕ dobândéscă acelŭ imobilŭ, plătindŭ preţulŭ normalŭ care se va determina după valórea pămêntului în localitate, de către arbitrii numiţĭ de ambele părţĭ interesate şi în casŭ de neînţelegere între arbitrii de către tribunalulŭ unde se află situatŭ imobilulŭ, care se va pronunţa asupra contestaţiunei.

Art. XI. Proprietarii imobilelorŭ, despre carĭ se face menţiune în articululŭ precedentŭ, vorŭ fi trataţĭ în ceea ce privesce aceste posesiunĭ, după principiile cele mai liberale, adecă aceştĭ proprietarĭ mixtĭ, servitorii lorŭ şi locuitorii vorŭ avea dreptulŭ de a trece orĭ când, cu instrumentele de aratŭ, cu vitele, cu uneltele lorŭ, etc. etc., dintr'o parte a propietăţii, tăiată astfelŭ de fruntariă, în cealalta, fără a ţinea sémă de deosebirea de suveranitate; totŭ astfelŭ vorŭ putea transporta dela unŭ loc la altul recoltele lorŭ, vitele lorŭ şi tóte produsele solului, în stare brută séu preparate, fără împiedecare şi fără plata vre-unui dreptŭ óre-care.

Acéstă favóre este totuşĭ restrînsă la produsele teritoriului, astfelŭ tăiatŭ de linia de demarmaţiune, fără a esclude perceperea impositelorŭ directe ale acestorŭ imobile.

Beneficienţii acestei imunităţĭ vorŭ trebui sĕ aibă totdéuna cu dênşii unŭ certificatŭ permanentŭ, constătătorŭ de individualitatea şi calitatea lorŭ care se pórte viza autorităţilorŭ celorŭ douĕ ţĕrĭ şi pe care sĕ-lŭ pótă presenta la orĭ ce cerere autorităţei de fruntariă. Acestŭ certificatŭ, precum şi viza lui nu vorŭ fi supuse la nicĭ o taxă.

Precum vedeţĭ, d-le prefectŭ, dorinţa ambelorŭ guverne a fostŭ de a se respecta drepturile de proprietate şi posesiune asupra părţilorŭ de teritoriu, carĭ au trecutŭ sub stăpânirea Statului vecinŭ, precum şi de a înlesni pe câtŭ se póte exploatarea acelorŭ bucăţĭ de pămêntŭ de către proprietarii lorŭ rĕmaşĭ în ţĕră.

Veţĭ bine-voi, d-le prefectŭ, sĕ luaţĭ disposiţiunile ce veţĭ crede mai nimerite pentru ca toţĭ locuitorii comunelorŭ învecinate cu frontiera sĕ fie puşĭ în cunoscinţă de cele de mai susŭ.

Acéstă publicitate va fi celŭ mai bunŭ mijlocŭ pentru ca, dispărêndŭ nedumeririle ce mai potŭ exista, sĕ se previe orĭ-ce contestaţiunĭ.

In privinţa părţilorŭ de pămêntŭ din Bucovina şi Transilvania trecute în stăpânirea Statului românŭ şi asupra cărora drepturile de posesiune ale proprietarilorŭ lorŭ, domiciliaţĭ în Austro-Ungaria, urméză a rĕmâné neatinse.

Vĕ rogŭ sĕ daţĭ autorităţilorŭ administrative, dependinte de acéstă prefectură, ordine severe ca sĕ veghieze la stricta aplicare a susŭ citatelorŭ articole din convenţiunea de delimitare, spre a preîntêmpina orĭce plângere din partea vecinilorŭ noştri.

Primiţĭ, vĕ rogŭ d-le prefectŭ, asigurarea distinsei mele consideraţiunĭ.

Ministru **P. P. Carpŭ**.

Recolta Ungariei în 1888.

In întrega Ungariă au fostŭ în anulŭ acesta sĕmĕnate cu grâu 2.912,371 hectare pămêntŭ. O parte din acestŭ teritoriu a suferitŭ prin inundaţii, dér n'a suferitŭ în aşa mĕsură mare, ca întréga recoltă sĕ fiă nimicită. Din acestŭ teritoriu 64½% au datŭ o recoltă mai bună ca de mijlocŭ, 27% de mijlocŭ, ér 8½% mai slabă ca de mijlocŭ.

Productulŭ grâului în întréga Ungariă trece ca 3½ milióne de hectolitre peste productulŭ unei recolte de mijlocŭ.

Calitatea grâului încă se póte dice în mare parte, că e mai bună decâtŭ de mijlocŭ. Unde recolta grâului a fostŭ mai puţină în cantitate, acolo şi în calitate a fostŭ mai rea.

Cu sĕcară au fostŭ sĕmĕnate în întrégă Ungaria 1.411,570 hectare; dintre acestea 11% au datŭ o recoltă mai bună ca de mijlocŭ, 14% de mijlocŭ, 75% mai puţină ca de mijlocŭ. Intrégа recoltă este cu 2¾ milióne hectolitre mai puţină ca de mijlocŭ; calitatea însĕ e mai bună ca de mijlocŭ.

Cu orz au fost sĕmĕnate în întréga Ungariă 1.048,981 hectare; din acestea 6% au datŭ o recoltă mai bună ca de mijlocŭ, 11% de mijlocŭ şi 83% mai slabă ca de mijlocŭ. Cantitatea a fostŭ peste totŭ cu 2½ milióne mai puţină ca de mijlocŭ. Nicĭ după cualitate orzulŭ n'a datŭ în anulŭ acesta o recoltă mulţămitóre.

Ovĕsulŭ încă n'a corĕspunsŭ aşteptărilorŭ. Din 1.159,671 hectare sĕmĕnate cu ovĕsŭ, 14% au datŭ o recoltă mai bună ca de mijlocŭ, 30% de mijlocŭ şi 56% mai slabă ca de mijlocŭ. Recolta peste totŭ a fostŭ cu 3 milióne mai puţină ca de mijlocŭ. Ovĕsulŭ în mare parte este bunŭ, dér nu e destulŭ de greu.

Cucuruzulŭ este bunŭ; asemenea suntŭ bune şi păstăiósele. Cartofii însĕ suntŭ puţinĭ atâtŭ în Ungaria câtŭ şi în Austria.

Ungaria şi Austria împreună vorŭ puté esporta în anulŭ acesta 4—5 milióne măjĭ metrice grâu, 2½—3 milióne m. m. orzŭ. Din sĕcară şi ovĕsŭ nu vorŭ puté esporta nimicŭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

B. Monorŭ, 22 Aug. 1888.

Cu plăcere venimŭ a Vĕ încunosciinţa despre decursulŭ şi cercetarea *petrecerei de véră ţinută la Monorŭ* în 5 Aug. a. c.

A fostŭ fórte bine cercetată acéstă petrecere, a cărei începutŭ s'a făcutŭ în anulŭ trecutŭ. Costumulŭ naţionalŭ din deosebite ţinuturĭ românescĭ, precum someşenescŭ, bârgăonescŭ, têrgovenescŭ etc. precum şi celŭ împrumutatŭ din România, a fostŭ spre plăcuta surprindere a tuturora fórte bine representatŭ ceea ce face onóre femeilorŭ şi fetelorŭ române.

Mulţămită se aduce pré stimaţilorŭ domnĭ şi dómne, carĭ din depărtărĭ considerabile de 50 şi 60 chilometri au alergatŭ a lua parte la acéstă modestă petrecere curat românéscă, ceea ce pe subscrisul comitetŭ îlŭ încuragiază, ca în anulŭ venitorŭ sĕ întocméscă totŭ aşa, décă nu cumva şi mai frumósŭ acéstă petrecere la care crede că va fi întîmpinatŭ şi atuncĭ de binevoitorulŭ sprijinŭ alŭ onor. publicŭ din jurulŭ Monorului şi alte ţinuturĭ.

Incassarea a fostŭ de 72 fl. 10 cr. cu supra solvirĭ din partea mai multorŭ stimate familii, precum şi unŭ ofertŭ de 2 fl. din partea dlui preotŭ N. Nicolescu din Mesterhaza, apoi una ordine de dansŭ lucrată cu multŭ gustŭ de pictorii Ioanŭ Baciu preotŭ românŭ în Şioimuşiu şi colaboratorulŭ sĕu Török, cărora li se aduce mulţămita cea mai mare.

Spesele au fostŭ 55 fl. 80 cr., carĭ subtragêndu-se din suma incursă, rĕmâne unŭ venitŭ curatŭ de 16 fl. 30 cr. destinatŭ în favorulŭ înfiinţânde-i scóle de fetiţe din Monorŭ.

Comitetulŭ arangiatoru.

Intêmplărĭ diferite.

Muşcaţĭ de animale sĕlbatice. In comuna *Vesztö* din comitatulŭ Bekes, în

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Amintirĭ din pribegia după 1848.

de

IONŬ GHICA.

(Fine.)

Nr. IV.

Nicolae Bălcescu lui Ionŭ Ghica la Constantinopolŭ.

Bucurescĭ, 18 (30) Iulie 1848.

„*Iubite Ghica,*

„Cu venirea Răşcanului acolo, d'abia „am vreme sĕ-ţĭ scriu vr'o câte-va rîn„durĭ. Aicea suntemŭ liniştiţĭ de mai „multe dile, de când adecă ne-am întorsŭ „în Capitală érăşĭ (3 Iulie). Reacţionarĭ „sunt destui şi în tótă ţĕra, dér i-am cam „speriatŭ cu vorba, deşi nu în faptă. „Poporulŭ îlŭ câştigămŭ din di în di mai „multŭ. Negustorimea tótă din Bucu„rescĭ este revoluţionară. Reacţionarii „însĕ totŭ cam complotéză. Nădăjduimŭ „acuma în venirea lui Soleiman-Paşa. „Acesta mâne vine la Giurgiu dela Rus„ciucŭ. Elŭ ne asigură, că ne va fi în „favorŭ. Nădăjduimŭ că nicĭ oştenĭ tur„cescĭ nu vorŭ veni în ţĕră. Oştile ru„sescĭ se tragŭ din Moldova. Nădăjduimŭ „că nĭ-a merge bine. Amŭ datŭ afară „legea alegerilorŭ. Ţĭ-am trimesŭ, suntŭ „vr'o trei dile, banĭ şi scrisorĭ. Lucréză „cu activitate acolo, ca sĕ dobândimŭ „recunóscerea Constituţiei. Numai prin „acésta scăpămŭ revoluţia şi biruimŭ tótă „reacţia.

„Adio, iubite Chica. Scrie-mĭ mai desŭ.

„Salutare şi Frăţiă

N. Bălcescu.

„De va avé trebuinţă Răşcanu de „ceva acolo, ajută-lŭ. Complimente dela „Tell şi Golescĭ şi toţĭ ceialalţĭ.“

Nr. V.

C. A. Rosetti lui Ionŭ Ghica la Constantinopolŭ.

30 Iulie (12 Augustŭ) 1848.

„*Cher ami,*

„Nu ţĭ-am scrisŭ până acum, căcĭ „crede că nu am pututŭ; au trecutŭ dile „şi nopţĭ întregĭ fără sĕ viu acasă şi „până acum chiar dela 8 Iunie, de când „căpitanŭ Costache m'a mutatŭ în ca„sarmă, şi până mai alaltăierĭ, socotindŭ „peste totŭ, n'am vorbitŭ cu biata Maria „mea 60 de minute. Lipsa ta am sim„ţit'o atâtŭ de multŭ în câtŭ de 10 orĭ „pe fiă-care di diceamŭ, unde este Ionŭ.

„Ţĕra a fostŭ gata pentru revoluţiă „însĕ din nenorocire nu suntŭ ómenĭ, nu „suntŭ ómenĭ mai vîrtosŭ cu capacitate. „Ómenii ce alcătuiau guvernulŭ aveau „capacitate, de détruire, mains non pas „celle de construire. Nu socotĭ, că mĕ „scotŭ şi pe mine din acestŭ numĕrŭ. „căcĭ cu tóte că scii că-ţĭ mâncămŭ ure„chile cu: „Când oiu fi guvernŭ provi„soriu“, nicĭ-odată nu am fostŭ atâtŭ de „prostŭ încâtŭ sĕ nu cunoscŭ că nu am „capacitate de a guverna. Nu voescŭ „sĕ acusŭ pe nimenea, dér am desĕvâr„şita convicţiă că, décă acestŭ guvernŭ „se compunea de alţĭ ómenĭ, ţĕra era „scăpată. Crede că inima mea n'a sim„ţitŭ unŭ minutŭ măcarŭ bucuria liber„tăţii din pricina acésta.

„Dér sĕ le lăsămŭ acestea; a se la„menta cine-va de cele trecute, este o „pierdere de timpŭ.

„In câteva vorbe sĕ-ţĭ spunŭ eu cum „stămŭ. După o stăruinţă a Turcilorŭ „de 10 dile, décă nu va fi şi mai multŭ, „s'a alesŭ unŭ guvernŭ de 6 membri „sub numele de Locotenenţa Domnéscă; „sĕ lăsămŭ că şi aci a fostŭ o escama„toriă. Acestŭ guvernŭ, îndată după ce„rerea prin graiu alŭ unui Tinghir-Effendi, „trimisulŭ lui Soleiman-Paşa, carele a „profitatŭ de poltroneria lui Eliad şi ca„rele a înduplecatŭ şi pe ceilalţĭ, Loco„tenenţa a făcutŭ o publicaţiă în care „dice:

„Les nouvelles institutions demandées „par le peuple Valacque ne seront en „vigueur qu'aprés l'approbation de S. E. „Suleiman-Pacha et la sanction de S. H. „le Sultan.“

„Ce sĕ facemŭ noi? sĕ-i dămŭ josŭ „şi sub judecată? sĕ face istoriă mare „pe câmpulŭ Filaretului; dér adunându-i „după obiceiulŭ ce avemŭ vr'o 6—7 mii „ómenĭ îi aduserămŭ din vorbă şi pro„testară în potriva acelei proclamaţii. „Apoi findŭ şi Soleiman-Paşa, a cerutŭ „sĕ fiă aleşĭ numai trei membri şi nu„mai din miniştrii. Se alese îndată N. „Golescu, Eliadŭ şi Tellŭ, şi poporulŭ „veni la palatŭ şi le dise: Nu aveţĭ voiă „sĕ înstrăinaţĭ nicĭ unulŭ din drepturile „nóstre, căcĭ la dinpotrivă, noi vomŭ „protesta şi nu vomŭ recunósce acea „lucrare.

„Peste câteva césurĭ după acésta, „acestŭ nou guvernŭ, republică acea a„furisită proclamaţiă, însĕ trage numai 6 „esemplare.

„Noi dér, ca sĕ nu pierdemŭ totŭ „ce avemŭ mai scumpŭ, umblămŭ acum „sĕ facemŭ unŭ protestŭ din partea „poporului iscălitŭ, prin care sĕ aulămŭ „acea hârtiă nenorocită.

„Etă, dragulŭ meu, trista stare în „care ne aflămŭ. Silesce-te tu celŭ pu„ţinŭ sĕ scapĭ biata ţĕră, căcĭ noi sun„temŭ ticăloşii ticăloşilorŭ. La revedere, „scrie mai desŭ.

„Mes respects à M-me Ghica.“

C. A. Rosetti.

Ungaria, 4 copii au fostŭ muşcaţĭ de unŭ câne turbatŭ. Cânele a fostŭ omorîtŭ şi la secţionarea lui nu s'a pututŭ constata, că în adevĕrŭ ar fi fostŭ turbatŭ, cu tóte acestea însĕ copiii au fostŭ supuşĭ cu toţii curei medicale. Unulŭ din copii, în etate de 9 anĭ, a muritŭ la 11 l. c. după o suferinţă gróznică de 3 ḑile. La 17 l. c. fisolgăbirĕulŭ respectivŭ raportă fişpanului, că ceilalţĭ 3 copii nu parŭ a fi în nicĭ unŭ periculŭ, dér abia trecură câteva ḑile şi în 20 l. c. muri alŭ 2-lea copilŭ; ceilalţĭ 2 copii, carĭ au mai rĕmasŭ încă în viéţă, se află într'o stare fórte îngrijitóre.

„Epoca" anunţă, că au fostŭ muşcaţĭ de unŭ lupŭ turbatŭ 7 ţĕranĭ din comuna *Iveştĭ în România*. S'au luatŭ disposiţii pentru transportarea acestorŭ nenorociţĭ în institutulŭ bactereologicŭ alŭ d-lui dr. Babeşŭ din Bucurescĭ.

Literatură.

Despre Iritomie. Tesă pentru doctoratŭ în medicină şi chirurgiă, de *Ioanŭ I. Popoviciu*, bacalaureatŭ în litere şi sciinţe. Bucurescĭ 1888. — Tesa acésta a fostŭ presentată de d-lŭ Popoviciu facultăţii de medicină din Bucurescĭ şi opiniunile expuse în ea din partea d-lui autorŭ suntŭ de interesŭ mai vêrtosŭ pentru medicii specialiştĭ în oculistică.

Manualŭ din legile despre usură (cămătărniciă.) Sub titlulŭ acesta a eşitŭ de sub tiparŭ în tipografia diecesană din Caransebeşŭ o mică broşură, care este de mare interesŭ pentru poporulŭ nostru din punctulŭ de vedere economicŭ şi care cuprinde şi textulŭ originalŭ alŭ legilorŭ din 1877 art. VIII şi din 1883 art. XXV tradusŭ în limba românéscă cu explicărĭ. Autorulŭ este d-lŭ *Pavelŭ Rotariu*, redactorŭ şi advocatŭ în Timişóra. Preţulŭ unui esemplarŭ 15 cr.

Turnulŭ Colţia din Bucurescĭ.

Cu ocasiunea dĕrîmării turnului Colţea din Bucurescĭ s'a mai aflatŭ unŭ micŭ clopotŭ, pe care nu se află altă inscripţiune decâtŭ numele fabricantului: A. Boemches şi anulŭ 1808. O girlandă se află în partea de susŭ, de jurŭ împrejurŭ.

Pe celalaltŭ clopotŭ, despre care amŭ amintitŭ că s'a aflatŭ în turnulŭ Colţea, se află din vorbĕ în vorbă următórea inscripţiă în limba latină:

„Acestŭ mare clopotŭ s'a turnatŭ
„în cinstea s. Treime a trei Ierarchĭ Ioan,
„Vasile şi Grigore, de către marele spătarŭ Mihailŭ Cantacuzino, la anulŭ
„1715. — C. B. D. P.

„Acestŭ clopotŭ a cursŭ prin focŭ
„şi s'a turnatŭ de Iohannes Baptista
„Dival în Viena în anulŭ 1815."

Afară de aceste inscripţii este şi o pajeră austriacă şi sfinţii Ioanŭ, Grigore şi Vasile.

Cu privire la însemnătatea istorică a clopotului din turnulŭ Colţea, „Naţiunea" scrie între altele:

La suirea pe tronŭ alŭ lui George Bibescu, clopotulŭ Colţei a jucatŭ unŭ rolŭ însemnatŭ. Acestŭ clopotŭ căḑutŭ pe timpulŭ cutremurului celui mare, sta părăsitŭ într'unŭ maidanŭ din faţa turnului, cam pe loculŭ unde e clăditŭ adĭ hotelulŭ d-lui Grigore Şuţu. Când cu alegerea lui Bibescu-Vodă, oraşulŭ voi sĕ-şĭ manifeste entusiasmulŭ pentru acestŭ mare actŭ de desrobire naţională, punêndŭ la loculŭ lui clopotulŭ Colţei.

In ḑiua când Bibescu avea sĕ păşiască la Curtea-Veche ca sĕ depue jurămêntulŭ, Bucureştii avea sĕ rĕsune de clopotulŭ Colţii! Pe o vreme când n'aveam tunurĭ, Românii au creḑutŭ că nu potŭ sĕ-şĭ arate mulţămirea lorŭ către cerŭ într'unŭ modŭ mai măreţŭ, decâtŭ sunândŭ clopotulŭ Colţei din vêrfulŭ turnului. Prin urmare pentru ţéră acest clopotŭ era unŭ simbolŭ, acela alŭ sfîrşitului domniilorŭ fanariote. Nu scimŭ décă clopotulŭ coborîtŭ din turnulŭ Colţei e acela care fusese pusŭ la locul lui la 1842. Inscripţia slavonă, descifrată de bĕtrânulŭ colonelŭ Popazoglu, adeveresce că clopotulŭ a fostŭ turnatŭ de către spătarulŭ Mihaiu Cantacuzino la 1715 (7223).

Fabricaţia e câtŭ se póte de îngrijită. Literile inscripţiei suntŭ admirabile şi reliefurile cu sfinţii Grigore Vasile şi Ionŭ suntŭ fórte bine conservate. Clopotulŭ e ştirbitŭ într'o parte; se póte din causa căderii de sub cutremurŭ.

Acestea suntŭ notiţele mai recente despre asestŭ clopotŭ, care n'a mai sunatŭ de 30 de anĭ.

Mulţămită publică şi apelŭ.

Considerândŭ că celŭ mai bunŭ mijlocŭ spre rĕspândirea luminei îlŭ formézá bibliotecile şi fiindcă pentru a înfiinţa o bibliotecă nu ne-am pututŭ răḑima numai pe propriele nóstre puterĭ, subscrisulŭ mĭ-am luatŭ voiă încă în tómna anului 1886 a adresa unŭ apelŭ publicului românŭ, ca sĕ ne întindă ajutorŭ întru înfiinţarea unei bibliotecĭ pentru Reuniunea învĕţătorilorŭ românĭ, sĕlăgenĭ din cerculŭ Tăşnadŭ-Sărăuadului. In urma acestui apelŭ Dlŭ Redactorŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei" a binevoitŭ a ne da ḑiarulŭ d-sale pe lângă preţulŭ de 4 fl. v. a. pe întregŭ anulŭ 1888. Dlŭ Emiliu Lobonţŭ preotulŭ Boianului, a donatŭ pentru bibliotecă 2 fl. Domnulŭ Dr. Vasiliu Lucaciu până ce nu încetase fóia d-sale „Revista catolică" ne-a dat'o gratisŭ pentru bibliotecă. Dlŭ redactorŭ alŭ ḑiarului satiricŭ „Caliculŭ" I. Popa ne trămite ḑiuarulŭ sĕu gratisŭ. Dlŭ Redactorŭ Nicolau F. Negruţŭ ne trămita fóia beletristică „Amiculŭ Familiei" pe lângă preţulŭ de jumĕtate, adecă pentru 2 fl. v. a. pe anŭ. Dlŭ Augustinŭ Deganŭ, învĕţătorŭ dirigentŭ grăniţărescŭ, nĭ-a donatŭ opulŭ sĕu întitulatŭ „Cursŭ de stupăritŭ". Dlŭ Demetriu Coroianu, protopopŭ alŭ Tăşnadŭ-Sărăuadului, ni-a donatŭ mai multe cărţĭ. Asemenea nĭ-au donatŭ cărţĭ şi alţĭ domnĭ învĕţătorĭ din acestŭ cercŭ precum şi d-lŭ Antoniu Bălibanŭ studentŭ în teologia din seminarulŭ gherlanŭ.

Rogândŭ pe marinimoşii donatorĭ sĕ priméscă cea mai cordială mulţămită pentru cele donate, din nou îmĭ permitŭ a adresa acestŭ modestŭ apelŭ alŭ meu către fiă-care Românŭ iubitorŭ de neamulŭ sĕu, ca sĕ binevoiéscă a ne sprijini cu obolulŭ sĕu orĭ cu oferte de cărţĭ, ér mai alesŭ sperămŭ în privinţa acésta a nĭ-se da o binevoitóre atenţiune din partea préstimaţilorŭ domnĭ autorĭ şi redactorĭ românĭ.

Tóte ofertele marinimóse se vorŭ cuita la timpulŭ sĕu pe cale ḑiaristică. Ofertele în cărţĭ orĭ în banĭ suntŭ a se adresa subscrisului bibliotecariu şi cassarŭ!

Cehalulŭ românŭ (Oláh Csaholy u. p. Tasnád, Szilágy m.) p. u. Tăşnadŭ, (comitatulŭ Sĕlagiului) 23 Augustŭ 1888.

Dionisiu Văleanŭ,
învĕţătorŭ, ca bibliotecarŭ şi cassarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Berlinŭ, 28 Augustŭ. Opiniunea publică este încâtva neliniştită prin netăgăduita legătură în care stau *mĕsurile maritime ale Italiei* cu conferenţele din Friedrichsruhe şi Eger. *Se vorbesce de evenimente surprinḑĕtóre*, mai alesŭ în ce privesce Tripolis.

Berlinŭ, 28 Augustŭ. Impĕratulŭ Wilhelm va începe călĕtoria sa spre miéḑă-ḑi în 26 Septemvre. Va visita mai ântêiu pe regele de Württemberg, pe marele duce de Baden şi pe prinţulŭ regentŭ alŭ Bavariei; apoi va visita Roma şi Neapolulŭ şi se va reîntórce peste Ponte la Viena.

Mulţămită publică.

Fiindu-mĭ imposibilŭ a mulţămi în particularŭ tuturorŭ rudeniilorŭ, amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ pentru numerósele doveḑĭ de simpatiă şi de condolenţă manifestate verbalŭ, prin scrisorĭ, telegrame şi prin depunerea de cununĭ de florĭ pe sicriu cu ocasiunea înmormêntării scumpei şi multŭ iubitei mele consórte

HARETI,

precum şi pentru numerósa participare la înmormêntarea ei, esprimŭ pe acéstă cale fiecăruia în numele întregei familii cea mai sinceră mulţămită.

Braşovŭ, 13/25 Augustŭ 1888.

Tache Stănescu.

DIVERSE.

Rĕsbunare contra idolilorŭ. Intr'unulŭ din templele oraşului Froochow, din China, suntŭ aşeḑaţĭ idolĭ, la carĭ vinŭ sĕ se róge toţĭ aceia, carĭ dorescŭ sĕ se rĕsbune în contra duşmanilorŭ lorŭ. Murindŭ, de o mórte repede, unŭ comandantŭ militarŭ, póporulŭ creḑu, că mórtea acestuia fusese faptulŭ idolilorŭ. Vice-regele fu însciinţatŭ şi dete ordinulŭ sĕ se aresteze şi sĕ se pedepséscă vinovaţii. Prefectulŭ, înarmatŭ cu unŭ mandatŭ iscălitŭ de vice-regele, se presentă la templu şi arestă pe cei cincĭ-spre-ḑece idolĭ — toţĭ de lemnŭ şi avêndŭ o înălţime de câte cincĭ picióre fiecare. Dér înainte d'ai chema la bara tribunalului de anchetă, prefectulŭ le crăpă ochii, pentru ca idolii sĕ nu pótă vedé pe judecătorii lorŭ şi sĕ le facă rĕu mai târḑiu. Resultatulŭ anchetei fu supusŭ vice-regelui şi acesta dete ordinŭ sĕ se taie capulŭ idolilorŭ, apoi sĕ-i arunce într'unŭ eleşteu şi sĕ se dărîme din temelii templulŭ unde se aflau, pentru ca alţĭ idolĭ de acelaşŭ felŭ sĕ nu mai pótă veni sĕ turbure liniştea din Froochow.

Unŭ oraşŭ aşeḑatŭ pe o mină de petroliu. D-lŭ Ernest Weisenbauer, profesorŭ de geologiă la universitatea din Heidelberg, a mersŭ la Cincinati, pentru a face studii geologice şi mai multe experienţe la isvórele de gazŭ naturalŭ din Finlandy, (Ohio). Profesorulŭ asigură, că întinderea isvórelorŭ e cu multŭ mai mare de cum se credea la începutŭ şi că sub localitatea Finlandy, adêncŭ în pămêntŭ, se află o cantitate fórte mare de gazurĭ carĭ la cea mai mică presiune în orĭ-ce timpŭ e espusă la o explosiune. Prin nisce telefóne fórte adêncĭ, s'a auḑitŭ că stâncile din lăuntru crépă şi se desfacŭ. Cu unŭ termometru a constatatŭ d-lŭ Weisenbauer, că sub localitatea Finlandy, arde unŭ focŭ fórte mare, a cărui temperatură se urcă la 3500 grade. După credinţa sa în năuntrulŭ pămêntului se află o peşteră fórte mare de mai bine de 1200 de picióre şi care în unele locurĭ atinge de o jumĕtate de poştă. Nisce gazurĭ fórte uşóre şi lesne ca sĕ facă esplosiă, umplu acestŭ golŭ mare. Sub aceste gazurĭ se află unŭ zidŭ grosŭ mai bine de 20 kilometri, compusŭ din stâncĭ. Asupra acestui zidŭ bate şi lovesce foculŭ internŭ, cu gazŭ de 3500 de grade. Deasupra polului umplutŭ cu gazurĭ se află mai întâiu o massă compactă de granitŭ, pe deasupra acesteia se află unŭ stratŭ grosŭ de pietre mărunte şi în fine o altă massă compactă de pietri marĭ şi vêrtóse. Foculŭ arde necontenitŭ stratulŭ ântâiu şi îlŭ face mereu mai subţire aşa că localitatea Finlanda se află aşeḑată pe celŭ mai subţire terenŭ în raportŭ cu împrejurimele. In curêndŭ, ḑice doctorulŭ, vomŭ fi de faţă la o catastrofă fórte mare. Unŭ geologŭ americanŭ, profesorulŭ Gilbert, se cam îndoiesce de exactitatea observaţiunilorŭ profesorului germanŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 28 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	9.22	Vênd.	9.26
Argintŭ românescŭ .	„	9.20	„	9.22
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.77	„	9.80
Lire turcescĭ . . .	„	11.10	„	11.12
Imperialĭ	„	10.10	„	10.12
Galbinĭ	„	5.80	„	5.82
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	120.—	„	121.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.10
Renta de hârtiă 5%	91.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.—
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	104.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresců	99.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	129.25
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82.75
Renta de aurŭ austriacă	112.10
Losurĭ din 1860	139.75
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	870.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	306.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr . .	313.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.88
Napoleon-d'orĭ	9.78½
Mărcĭ 100 împ. germane	60.25
Londra 10 Livres sterlinge	123.45

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Membrii Căimăcămiei ajunşĭ la Sibiu, N. Golescu şĭ-a urmatŭ îndată drumulŭ spre Viena şi Parisŭ, ér Eliadŭ şi Tellŭ au rĕmasŭ în Sibiiu, unde încetulŭ cu încetulŭ s'au adunatŭ mai mulţĭ emigraţĭ, ca la 30 la numĕrŭ, şi făcêndu-se acolo adunare s'a hotărîtŭ de câţĭ-va ca fosta Căimăcămiă de trei sĕ lucreze în numele emigraţiei pe lângă guvernele străine.

Aflândŭ în Constantinopolŭ, că N. Golescu a sositŭ la Parisŭ, i-am scrisŭ o epistolă în care-i esprimamŭ ideea de a avé unŭ singurŭ şefŭ alŭ emigraţiunei, care, ajutatŭ de luminele şi devotamentulŭ tinerilorŭ emigraţĭ, sĕ lucreze în numele ţĕrei pentru unŭ viitorŭ mai multŭ séu mai puţinŭ depărtatŭ, şi îlŭ sfătuiamŭ sĕ se ducă îndată sĕ găséscă la Viena séu la Dresda pe fostulŭ domnŭ Alexandru Ghica şi sĕ-i propue sĕ se declare capulŭ emigraţiunei, adoptândŭ principiile programului revoluţionarŭ din 1848. Îi trimeteamŭ şi o epistolă către fostulŭ Domnŭ, prin care rememoramŭ conversaţiile ce aveam la Viena, în anii 1845 şi 1846, când ne plimbamŭ nóptea, parcurând de câte ḑece şi cincĭ-spre-ḑece orĭ distanţa dintre otelulŭ Stadt London şi Stadt Francfort; ér în casŭ de a nu puté convinge pe Alexandru Ghica la acéstă acţiune, sĕ se declare elŭ, Nicolae Golescu, şefŭ alŭ emigraţiunei, ca unulŭ ce putuse câştiga amicia lui Soleiman-Paşa, fostulŭ comisarŭ alŭ Porţei în timpulŭ revoluţiunei.

Mai adăogamŭ într'o epistolă, că consideramŭ de cea mai mare importanţă ca generalulŭ Magheru sĕ nu depue armele şi sĕ nu licenţieze trupele adunate în tabăra dela Traianŭ, ci sĕ trécă cu pandurii în Transilvania.

Mĕ aflamŭ la Constantinopol cu totulŭ în nesciinţă despre cele ce se petreceau între emigraţĭ şi despre ţĕrile pe unde rătăceau; nu eramŭ în comunicaţiune de câtŭ cu trimisulŭ guvernului la Parisŭ, Alexandru G. Golescu, cu trimisulŭ la Francfortŭ Ioanŭ Maiorescu şi cu generalulŭ Magheru, care se stabilise la Triestŭ; aceştia, sciindu-mĕ la Constantinopolŭ, îmĭ împărtăşiau cugetările şi lucrările lorŭ, ţiindu-i şi eu în curentŭ despre cele ce se petreceau în Constantinopolŭ şi în Bucurescĭ.

(„Revista nouă.") **Ioanŭ Ghica.**

No. 2625—1888.

I.

Escriere de concursŭ.

Pentru **3 stipendie din Fundaţiunea fericitului Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ Alesandru Sterca Şiuluţŭ**, din carĭ **2 de câte 200 fl. v. a.** usuate unulŭ de Vasilie Fodorŭ, rigorosante în drepturĭ, şi altulŭ de Emanuilŭ Doctorŭ, rigorosante în medicină şi dechiarate de vacante din causă, că celŭ dintâiu nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8, ér alŭ doilea obţinêndŭ diploma de doctorŭ a terminatŭ cursulŭ, — şi **unŭ stipendiu de 60 fl. v. a.** dechiaratŭ de vacantŭ din causă, că beneficiatulŭ Octavianŭ Tobiasŭ, studentŭ de a IV-a clasă gimn. nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8, se escrie concursŭ cu terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. nou.

La aceste stipendie potŭ concurge:

a) numai tinerĭ studenţĭ miserĭ gr. catolicĭ, carĭ suntŭ născuţĭ în Archidiecesa gr. cat. de Alba-Iulia, şi suntŭ Românĭ de nascere.

b) carĭ pre lângă purtare morală bună au din studie calculĭ de **Eminenţiă.**

c) ascultătorii de medicină, de drepturĭ, de sciinţele reale, precum suntŭ: technica, montanistica, silvanistica şi la vr'o academiă comercială.

d) dintre concurenţĭ vorŭ avé preferinţă în înţelesulŭ litereloru fundaţionale, ceteris paripus, consângenii piului fundatorŭ.

e) dela concurenţĭ se recere, ca **pre lângă testimoniele alăturate în copie autentice şi nu în origine** la cererile concursuale, se mai producă: atestatŭ demnŭ de credinţă, prin care sĕ documenteze consângenitatea cu piulŭ fundatorŭ, carte de botezŭ, atestatŭ de paupertate, care sĕ fiă subscrisŭ de antistia comunală politică şi de parochulŭ concernente, şi întăritŭ cu sigilulŭ parochialŭ şi celŭ comunalŭ, precum şi cu subscrierea oficiului pretorialŭ, ér în cetăţĭ şi opide cu subscrierea antistiei cetăţiene séu opidane, — în urmă:

f) concurenţii sĕ numéscă espresŭ institutulŭ, la care şi unde vorŭ sĕ continue sciinţele academice orĭ gimnasiale.

Cererile concursuale ăstmodŭ adjustate sĕ le subşternă până la terminulŭ prefiptŭ consistoriului subsemnatŭ. Concursele, carĭ nu vorŭ fi astfelŭ instruite şi nu se vorŭ subşterne în terminulŭ prefiptŭ nu se vorŭ lua în consideraţiune.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

II.

Escriere de concursŭ.

Pentru **unŭ stipendiu de 100 fl. din Fundaţiunea Tordaiană,** usuatŭ de Aureliu Mureşianu, rigorosantŭ în drepturĭ şi dechiaratŭ de vacantŭ din causă, că nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8 se escrie concursŭ **cu terminulŭ pre 15 Septemvre a. c. st. nou.**

Condiţiunile pentru obţinerea acestui stipendiu suntŭ cele espuse mai susŭ în concursulŭ escrisŭ pentru stipendiele şuluţiane.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

III.

Escriere de concursŭ.

Pentru **unŭ stipendiu de 150 fl.** v. a. **din Fundaţiunea fericitului** Ioanŭ **Chirilla** fostŭ canonicŭ metropolitanŭ, usuatŭ de Eugeniu Banuţiu studentŭ de a IV-a clasă gimn. şi dechiaratŭ de vacantŭ din causă, că n'a produsŭ atestatŭ scolasticŭ cu calculĭ satisfăcĕtorĭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8, — şi **altŭ stipendiu de 40 fl.** v. a. **din Fundaţiunea Alutaniană** usuatŭ de Aureliu Petruca gimnasistŭ absolutŭ, se escrie concursŭ cu **terminulŭ pre 15 Septemvre a. c. st. nou.**

Doritorii de a obţiné unulŭ din aceste stipendie au sĕ-şĭ subşternă cererile sale concursuale instruite în înţelesulŭ condiţiunilorŭ din concursulŭ publicatŭ pentru stipendiele şiuluţiane subsemnatului consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

124—126, 3—3

CONCURSŬ.

Pentru postulŭ de învĕţătóre la scóla grăniţeréscă din Voila, comitatulŭ Făgăraşului, cu salariu anualŭ de 300 fl. v. a. apoi cuartirŭ şi lemne de focŭ, prin acésta până la 4 Septemvre st. n. a. c. se escrie concursŭ.

Reflectantele până la terminulŭ de susŭ au sĕ-şĭ subşternă suplicele lorŭ instruite cu documentele necesare la

Comitetulŭ administratorŭ de fondulŭ şi scólele foştilorŭ grăniţerĭ din reg. rom. I la Sibiiu.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute dimineţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.